

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. október 28.
(OR. en)

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0341(COD)**

**14125/22
ADD 2**

**EF 324
ECOFIN 1104
CODEC 1615
IA 168**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. október 27.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2022) 547 final
Tárgy:	Bizottsági szolgálati munkadokumentum a hatásvizsgálati jelentés vezetői összefoglalója amely a következő dokumentumot kíséri Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletnek az azonnali euroátutalások tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2022) 547 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 547 final

Brüsszel, 2022.10.26.
SWD(2022) 547 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
a 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletnek az azonnali euroátutalások
tekintetében történő módosításáról

{COM(2022) 546 final} - {SEC(2022) 546 final} - {SWD(2022) 546 final}

Vezetői összefoglaló
Az azonnali euroátutalásokról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslat hatásvizsgálata
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
A probléma az azonnali eurofizetések alacsony fokú elterjedtsége. Azonnali eurofizetések alatt azok az átutalások értendők, amelyekkel a fizető fél megbízásától számított legfeljebb tíz másodpercen belül a pénzeszközök a kedvezményezett rendelkezésére állnak. Annak ellenére, hogy 2017 óta létezik az euróban denominált azonnali fizetések közös szabályrendszere (kerete) és infrastruktúrája, az azonnali fizetések az uniós pénzforgalmi szolgáltatók csak mintegy kétharmadának kínálatában elérhetők, és az EU-n belüli összes euroátutalásnak csak mintegy 11%-át teszik ki. Az igénybevétel alacsony foka azért jelent problémát, mert így nem valósul meg a várt hatékonyságnövekedés és korlátozott marad az interakciós pontokon a kereskedőkkel folytatott ügyleteknél igénybe vehető fizetési módok választéka. A probléma okai a következők: a pénzforgalmi szolgáltatók nem kapnak elegendő ösztönzést arra, hogy azonnali eurofizetési szolgáltatást nyújtsanak és így elmaradnak a hálózati hatás révén érvényesülő externáliák; az azonnali fizetésekhez kapcsolódó ügyleti díjak visszatartó erejűek a fizető felek számára; magas a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzések nyomán tévesen elutasított azonnali fizetések aránya; valamint a fizető felek tartanak attól, hogy csalás vagy tévedés folytán az azonnali fizetéssel átutalt összeg nem a szándékuk szerinti kedvezményezettnek kerül jóváírásra.
Mit kellene elérni?
A cél az azonnali fizetések elterjedtségének jelentős növelése annak érdekében, hogy az euroátutalások többsége azonnali legyen. Ez úgy érhető el, hogy az euroövezet valamennyi érintett pénzforgalmi szolgáltatója számára kötelezővé teszik az azonnali eurofizetési szolgáltatás nyújtását, megszüntetik az azonnali fizetések használatától visszatartó árazási gyakorlatokat, megszüntetik a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzések miatt tévesen meghíúsuló azonnali fizetések jelenségét, valamint a csalások és hibák visszaszorítását biztosító módszerek révén csillapítják az azonnali fizetésekkel kapcsolatos fogyasztói félelmeket. A kezdeményezés várhatóan javítani fogja a lakossági pénzforgalmi piac hatékonyságát, és elérhetővé teszi az azonnali fizetések előnyeit az uniós polgárok és vállalkozások számára. Emellett várhatóan könnyebbé teszi az EU-n belüli határon átnyúló kereskedelmet, és fokozza az egységes piac integrációját, támogatva az európai gazdaság fellendülését.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
Az a tény, hogy az azonnali eurofizetés jelenleg számos érintett pénzforgalmi szolgáltató kínálatából hiányzik, akadályozza a határon átnyúló eurofizetések érdemi elterjedését. Az azonnali fizetések több tagállamban érzékelhető alulfejlettsége nemzeti szinten nem szüntethető meg. A kezdeményezés megerősíti a meglévő egységes eurofizetési térséget (SEPA), és a SEPA-rendelet módosítása formájában valósul meg.
B. Megoldások
Milyen alternatívák kínálkoznak a célkitűzések elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?
Az előnyben részesített alternatíva az i. arra vonatkozó kötelezettség előírása az összes érintett pénzforgalmi szolgáltató számára, hogy kínáljanak azonnali eurofizetési szolgáltatást, ii. az azonnali fizetések és a rendes átutalások legalább egyenlő árazására vonatkozó követelmény előírása, iii. az azonnali fizetések ellenőrzésére vonatkozó szabályok harmonizálása az ügyféllistáknak a szankciós listák alapján történő gyakori (legalább napi gyakoriságú) ellenőrzése alapján (a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzés hatékonyságának csökkentése nélkül), valamint iv. azon kötelezettség előírása a pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy az azonnali fizetések kapcsán előforduló hibák és csalások csökkentése érdekében nyújtsanak az IBAN és a kedvezményezett neve közötti egyezést ellenőrző szolgáltatást. Az elutasított alternatívák között szerepel a

mostani helyzet fenntartását jelentő alapforgatókönyv, valamint olyan jelentősebb változást eredményező beavatkozási lehetőségek, mint például a nem azonnali átutalások fokozatos kivezetése és az ingyenes azonnali fizetési szolgáltatás nyújtásának előírása.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

A fogyasztói szervezetek határozottan támogatják az azonnali fizetésekre vonatkozó kezdeményezést, amely arra kötelezi a pénzforgalmi szolgáltatókat, hogy az azonnali fizetéseket ugyanolyan áron kínálják, mint a rendes átutalásokat, és előnyben részesítik a javasoltnál szigorúbb (az azonnali fizetésekhöz kapcsolódó visszatérítési jogot is biztosító) fogyasztóvédelmi feltételeket tartalmazó alternatívákat. A kereskedők és az üzleti szereplők, köztük a kkv-k, határozottan támogatják az azonnali fizetési megoldásokat, amelyek véleményük szerint több választási lehetőséget biztosíthatnak, és így csökkenthetik a fizetések teljesítésének és elfogadásának költségeit, különösen az interakciós pontoknál. A pénzforgalmi szolgáltatók véleménye a jelenlegi helyzetüktől függ, és különösen attól, hogy már kínálnak-e azonnali eurofizetést, és milyen áron a fizető feleknek: azok a pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek már jelenleg is felár nélkül kínálnak azonnali eurofizetést, támogatják a kezdeményezést, míg azok, amelyek nem, vagy csak felárral kínálnak ilyen szolgáltatást, az önkéntes választáson alapuló megközelítést részesítik előnyben. Valamennyi pénzforgalmi szolgáltató határozottan támogatja a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzésekre vonatkozó harmonizált szabályokat. A tagállamok széles körben támogatják a kezdeményezést.

C. Az előnyben részesített lehetőség hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?

A likviditás és a cash flow javulásából származó előnyöket az átutalások valamennyi kedvezményezettje érezheti majd, beleértve a fogyasztókat, a kereskedőket, a vállalkozásokat és a közigazgatási szerveket, köztük az adóhatóságokat is. Ez mind makro-, mind mikroszinten jelentősen hatékonyabbá teszi a gazdaság működését. Jelenleg folyamatosan több milliárd euro áll fizetési rendszerekben anélkül, hogy fogyasztás vagy beruházás céljára rendelkezésre állna. Az azonnali fizetés nagyobb mértékű használata olyan új fizetési megoldások kifejlesztését is ösztönözi fogja, amelyek igénybe vehetők lesznek áruk és szolgáltatások interakciós pontokon történő vásárlására, különösen határon átnyúló ügyleteknél. Mindez növeli a fizetési módok választékát és olyan költségcsökkenést eredményez a kereskedőknél, amely továbbadható a fogyasztóknak. A szankciók ellenőrzésére alkalmazott új megközelítés jelentős költségmegtakarítást fog eredményezni a pénzforgalmi szolgáltatók számára, ami nagymértékben ellensúlyozza az intézkedéscsomag egyéb elemeinek a pénzforgalmi szolgáltatókra háruló költségeit.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb alternatívák)?

A legtöbb pénzforgalmi szolgáltató számára jelentős, ugyanakkor arányos egyszeri végrehajtási költségek merülnek fel az IBAN-szám és a kedvezményezett neve közötti egyezést ellenőrző szolgáltatás nyújtásával összefüggésben, valamint azon pénzforgalmi szolgáltatóknál, amelyek jelenleg még nem kínálnak azonnali fizetési szolgáltatásokat. Ugyanakkor a pénzforgalmi szolgáltatóknál jelentkező állandó költségek mértéke korlátozott lenne. Összességében a pénzforgalmi szolgáltatóknál jelentkező költséghatás idővel várhatóan semleges lesz, tekintettel a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzéseken elérhető megtakarításokra, a csalások és hibák nyomon követésével kapcsolatos feladatok csökkenésére, a készpénz és a csekkek kezelésével kapcsolatos költségek csökkenésére, valamint az abból fakadó lehetőségekre, hogy hatékonyabb versenyt folytathatnak az inkumbens szolgáltatókkal, továbbá az azonnali fizetésen alapuló innovatív interakciós ponti megoldásokat kínálhatnak, többek között a határon átnyúló fizetések esetében is.

Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre?

Az azonnali fizetési szolgáltatások nyújtása tekintetében a pénzforgalmi szolgáltatóknak minősülő kkv-knak alacsonyabb költségekkel kell számolniuk, mint a nagyobb pénzforgalmi szolgáltatóknak. A fizetési szolgáltatásokat üzleti felhasználóként igénybe vevő kkv-knak (vállalatoknak) várhatóan anélkül javul a cash flow-juk, hogy ez jelentős alkalmazkodási költségekkel járna. A kereskedő kkv-k az interakciós pontokon

elérhető fizetési szolgáltatások közötti nagyobb verseny potenciális haszonélvezői lesznek. Az azonnali fizetések várhatóan több tekintetben versenyképesebbé teszik az uniós gazdaságot nemzetközi szinten. Az interakciós pontokon igénybe vehető fizetési eszközök nagyobb választéka csökkenti az EU nemzetközi fizetési kártya-rendszerektől és a technológiai nagyvállalatoktól való függőségét ezen a területen.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A kezdeményezésnek nincs jelentős hatása a tagállamok költségvetésére és közigazgatására. A közigazgatási szervek a fizetési rendszerek felhasználóiként a bevételek gyorsabb befolyása révén lesznek a kezdeményezés haszonélvezői, többek között az adóbeszedés területén. A kezdeményezés egyúttal az adókijátszás visszaszorítását is előmozdítja.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

A javaslat szerinti, a kedvezményezett neve és IBAN-száma közötti egyezést ellenőrző szolgáltatás várhatóan hozzájárul az azonnali fizetésekkel kapcsolatos csalások számának csökkentéséhez, és ezt a szolgáltatást a pénzforgalmi szolgáltatók akár más típusú átutalásokra is kínálhatják.

Hogyan valósul meg az arányosság?

Az arányosság egyrészt annak révén érvényesül, hogy kizárják az azonnali fizetések kínálására vonatkozó kötelezettség alól a nem érintett pénzforgalmi szolgáltatókat, azaz azokat amelyek vagy nem kínálnak fizetési szolgáltatásokat az ügyfeleknek, vagy amelyek nem feltétlenül rendelkeznek közvetlen hozzáféréssel a fizetési rendszerekhez, és amelyek számára az azonnali fizetések kínálása nehezebb vagy drágább lehet. A javaslat másrészt szakaszosan differenciált határidőket ír elő az azonnali fizetések fogadására és indítására, valamint az euroövezeten belüli és kívüli pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozóan.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

Az azonnali fizetések elterjedését és a különböző követelmények pénzforgalmi szolgáltatók általi alkalmazását a differenciált alkalmazási kezdőnapok elérkezését követően, az Európai Bizottság értékelésekre vonatkozó bevált gyakorlatával összhangban megfelelő időben értékeli.